

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ "АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ"

**ПРИСВЯЧЕНА
100-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА
ОЛЕКСАНДРА ГАВРИЛОВИЧА ЯХНИЦІ
ТА 65-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА
МИКОЛИ АНАТОЛІЙОВИЧА ВОЛОШИНА**

**3-4 ЖОВТНЯ
2020 РОКУ**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАПОРІЖЖЯ

УДК 61(063)

А 43

**Матеріали науково-практичної конференції «АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»**

Запоріжжя, 3 - 4 жовтня 2020 року

Запоріжжя, ЗДМУ

**Відповідальний за випуск: завідувач кафедри анатомії людини,
оперативної хірургії та топографічної анатомії ЗДМУ Міністерства
охорони здоров'я України, проф. Григор'єва О.А.**

**А 43   Актуальні питання сучасної морфології : матеріали Всеукр.
науково- практ. конф. (Запоріжжя, 3-4 жовтня 2020 р.) : ЗДМУ МОЗ
України. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 132 с.**

УДК 61(063)

© Видавництво ЗДМУ, 2020

ОСОБЛИВОСТІ ІННЕРВАЦІЇ М'ЯЗІВ ПЕРЕДНЬОЇ І БІЧНИХ СТІНОК ЖИВОТА У ПЛОДІВ <i>Г.Я. Стельмах, Т.В. Хмара, А.І. Попович, І.Г. Бірюк, Ю.А. Морараш</i>	113
МОРФОМЕТРИЧНІ ТА ГІСТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАДНЬОГО МОЗКУ У ЕМБРІОНІВ ЛЮДИНИ 6-7 ТИЖНІВ ГЕСТАЦІЇ <i>В.О. Тихолаз, О.П. Лопаткіна, В.С. Школьніков</i>	114
МОРФОЛОГІЯ СУГЛОБОВОГО ХРЯЩА КОЛІННОГО СУГЛОБА ЗА УМОВ МНОЖИННОЇ СКЕЛЕТНОЇ ТРАВМИ <i>А. С. Ткаченко, Г. Ф. Ткач</i>	115
МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ ЩУРІВ МОЛОЧНОГО ПЕРІОДУ ПІСЛЯ ПРЕНАТАЛЬНОГО АНТИГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ <i>Федосєєва О.В.¹, Чайковський Ю.Б.², Сирцов В.К.¹</i>	117
ВІДМІННОСТІ МІЖ АМПЛІТУДНИМИ ПОКАЗНИКАМИ РЕОГРАМИ СТЕГНА У СПОРТСМЕНІВ РІЗНИХ КОНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ТИПІВ <i>Хатіцька О.П., Кулібаба С.О., Сарафинюк П.В.</i>	118
ВПЛИВ АНТИГЕННОЇ СТИМУЛЯЦІЇ НА МІКРОЦИРКУЛЯТОРНЕ РУСЛО СЕЧОВОГО МІХУРА ЩУРІВ <i>А.Й. Хитрик</i>	120
ФЕТАЛЬНА АНАТОМІЧНА МІНЛИВІСТЬ ВНУТРІШНІХ ГРУДНИХ СУДИН <i>Т.В. Хмара, І.І. Окрім, М.Ю. Лека, І.І. Заморський, Р.Р. Дмитренко</i>	121
ВІДНОСНА ПЛОЩА, ЯКУ ЗАЙМАЮТЬ АРТЕРІЇ В МІОКАРДІ СЕРЦЯ ЩУРІВ В ПОСТНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ПІСЛЯ ВНУТРІШНЬОПЛІДНОГО ВВЕДЕННЯ ДЕКСАМЕТАЗОНУ <i>А. В. Чернявський</i>	123
ВИКОРИСТАННЯ ВУГЛЕЦЬ-ВУГЛЕЦЕВИХ КОМПОЗИЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ОСТЕОСИНТЕЗУ ПЕРЕЛОМІВ В ЕКСПЕРИМЕНТІ НА ТВАРИНАХ <i>В.В. Чорний</i>	125
THE CONDITION OF THE LYMPH NODES AND BLOOD INDEX IN RATS AFTER INFLUENCE OF ELECTROMAGNETIC RADIATION <i>E.N.Sharapova</i>	126
МОДИФІКУЮЧИЙ ВПЛИВ НАНОКОМПОЗИТУ ЦИТРАТІВ ЙОДУ ТА СІРКИ НА ХІД ЕМБРІОГЕНЕЗУ ЩУРА НА ТЛІ КАДМІЄВОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ <i>В.Ф.Шаторна, В.І.Гарець, О.І.Гальперін, І.І.Кононова</i>	127
ОСОБЛИВОСТІ КРОВОПОСТАЧАННЯ М'ЯЗІВ ПЛЕЧА У ПЛОДІВ ЛЮДИНИ <i>К.З. Шевчук, Т.В. Хмара, Д.М. Нікорич</i>	129

УДК: 612.44.014:616.441-091.8

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ ЩУРІВ МОЛОЧНОГО ПЕРІОДУ ПІСЛЯ ПРЕНАТАЛЬНОГО АНТИГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Федосєєва О.В.¹, Чайковський Ю.Б.², Сирцов В.К.¹

*Запорізький державний медичний університет¹, м.Запоріжжя
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця², м. Київ*

Експериментально досліджено морфогенез та реактивні зміни щитоподібної залози (ЩЗ) щурів лінії Вістар у віці від 1 до 21 доби постнатального розвитку (всього 108 тварин). Кожному плоду на 18 добу датованої вагітності за методом Волошина М.А. (пат. 49377, Україна, 2010 та пат. 63020, Україна, 2011) під час лапаротомії, шляхом крізьматкової, крізьоболонкової підшкірної ін'єкції вводили стафілококовий анатоксин рідкий очищений адсорбований (10-14 одиниць зв'язування у 1 мл, розведений у 10 разів) в дозі 0,05 мл. Встановлено, що після внутрішньоутробного антигенного навантаження організму плода темпи морфогенезу ЩЗ суттєво змінюються. На першу добу життя структурно-функціональні одиниці ЩЗ мають більш розвинені та зрілі морфологічні ознаки у порівнянні з контрольною групою, яка значимо не відрізнялась від інтактної. Фолікулогенез ЩЗ прискорюється, але, незважаючи на це, вже у ранньому молочному періоді на серійних зрізах виявлені морфологічні ознаки, які свідчать про зниження функціональної активності органа. Серед них: збільшення кількості великих і середніх фолікулів, зниження висоти фолікулярного епітелію, відсутність крайової вакуолізації колоїда, зниження цитоплазматичної експресії маркеру тироглобуліну в тироцитах та в колоїді. Ці дані корелюють з перетвореннями на клітинному рівні, а саме, – зменшенням середнього діаметру ядер тироцитів у порівнянні з контрольною групою ($0,25 \pm 0,03$ мкм та $0,31 \pm 0,04$ мкм відповідно), зменшенням кількості ядерців і зниженням концентрації РНК в цитоплазмі тироцитів, що свідчить про пригнічення синтетичних процесів, які відбуваються в клітині, що підтверджується імуногістохімічно. З появою лімфоцитарної інфільтрації з початком середнього молочного періоду в ЩЗ у великих та середніх фолікулах збільшуються висота тиреоїдного епітелію, кількість ядерців у ядрах тироцитів, підвищуються регенераторно-десквамаційні (десквамація тироцитів у просвіт фолікулів та збільшення кількості $ki-67^+$ - тироцитів) процеси, починається резорбція колоїду і активна продукція гормонів у кровоплин, тобто починається функціональне «дозрівання» вже морфологічно сформованих структур. Такі стрибкоподібні зміни в ЩЗ експериментальних тварин обумовлені системним пренатальним антигенним навантаженням організму в цілому та носять пристосувально-компенсаторний характер, як з боку імунної системи, так і ЩЗ, оскільки її гормони безпосередньо впливають на розвиток організму в умовах дії ендо- та екзогенних чинників. Морфологічна трансформація паренхіми ЩЗ в умовах пренатального

антигенного навантаження на плід являє собою імунологічно залежний динамічний процес з послідовним розгортанням і зміною закономірних стадій з виходом у поліморфнопластичний варіант будови ЩЗ у щурів періоду молочного вигодовування.

УДК 612.13:796.071:572.5

**ВІДМІННОСТІ МІЖ АМПЛІТУДНИМИ ПОКАЗНИКАМИ
РЕОГРАМИ СТЕГНА У СПОРТСМЕНІВ РІЗНИХ
КОНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ТИПІВ**

Хапіцька О.П., Кулібаба С.О., *Сарафинюк П.В.

Вінницький національний медичний університет

ім. М.І. Пирогова, м. Вінниця;

*Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця

olga.hapitska@ukr.net

Спортивні досягнення, рівень майстерності та адаптаційні здатності організму спортсмена залежать від багатьох чинників [1, 2, 3], проте вплив на них периферичної гемодинаміки, яка безпосередньо забезпечує роботу поперечно-посмугованих м'язів, не викликає сумнівів [4, 5]. Досі залишаються мало вивчені вплив соматотипологічної приналежності на периферичну гемодинаміку спортсменів. Мета роботи – встановлення відмінностей між реовазографічними показниками на стегні у спортсменів різних конституціональних типів.

Нами було проведено обстеження 283 юнаків у віці від 17 до 21 року включно, що відповідало юнацькому періоду онтогенезу. У контрольну групу включили 74 юнака, які не займалися спортом і були практично здоровими на момент обстеження. Основну групу дослідження склали 209 спортсменів з високим рівнем спортивної майстерності, які мали розряди від другого дорослого до майстрів спорту (60 волейболістів, 88 легкоатлетів і 61 борець). Реовазографічні параметри визначали за допомогою тетраполярної реокардіографії на комп'ютерному діагностичному комплексі. Оцінку кількісних параметрів проведено за часовими, амплітудними показниками та похідними від них за методикою Ронкіна та Іванова [6]. Антропометричне дослідження проведено за методикою Бунака [7], соматотипологічне – за Heath-Carter [8], визначення компонентного складу маси тіла за Матейко. Статистична обробка отриманих даних проводилась за допомогою пакету "STATISTICA 5.5" (ліцензійний № AXXR910A374605FA).

Провівши визначення соматотипів, ми встановили, що найменша кількість обстежених (0,48%) мала ендоморфний тип статури, 5,26 % – середній проміжний тип, 58,85 % – мезоморфний тип, по 10,05% – ектоморфний та енто-мезоморфний типи та 15,31 % екто-мезоморфний тип соматотипу. Амплітудні показники реограми стегна мали достовірні відмінності при порівнянні груп спортсменів, які належали до різних